

TẬP LÀM VĂN

MỞ BÀI TRONG BÀI VĂN KỂ CHUYỆN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. HS biết được thế nào là mở bài trực tiếp và mở bài gián tiếp trong bài văn kể chuyện.

2. Bước đầu biết viết đoạn mở đầu một bài văn kể chuyện theo hai cách : gián tiếp và trực tiếp.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Phiếu khổ to (hoặc bảng phụ) viết nội dung cần ghi nhớ của bài học kèm ví dụ minh họa cho mỗi cách mở bài (trực tiếp, gián tiếp).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : GV kiểm tra 2 HS thực hành trao đổi với người thân về một người có nghị lực, có ý chí vươn lên trong cuộc sống.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : GV nêu MĐ, YC của bài học.

2. Phân Nhận xét

Bài tập 1, 2 : Hai HS tiếp nối nhau đọc nội dung BT1, 2.

Cả lớp theo dõi bạn đọc, tìm đoạn mở bài trong truyện, phát biểu : Đoạn mở bài trong truyện là : "Trời mùa thu mát mẻ. Trên bờ sông, một con rùa đang cố sức tập chạy".

Bài tập 3

– HS đọc yêu cầu của bài, suy nghĩ, so sánh cách mở bài thứ hai với cách mở bài trước, phát biểu : Cách mở bài sau không kể ngay vào sự việc bắt đầu câu chuyện mà nói chuyện khác rồi mới dẫn vào câu chuyện định kể.

– GV chốt lại : đó là 2 cách mở bài cho bài văn KC : mở bài trực tiếp và mở bài gián tiếp.

3. Phân Ghi nhớ

– Ba, bốn HS đọc nội dung cần ghi nhớ trong SGK.

– GV nhắc các em cần thuộc nội dung trên.

4. Phần Luyện tập

Bài tập 1

– Bốn HS tiếp nối nhau đọc 4 cách mở bài của truyện *Rùa và thỏ*.

- Cả lớp đọc thầm lại, suy nghĩ, phát biểu ý kiến. GV chốt lại lời giải đúng :
  - + Cách a | mở bài trực tiếp (kể ngay vào sự việc mở đầu câu chuyện).
  - + Cách b, c, d | mở bài gián tiếp (nói chuyện khác để dẫn vào câu chuyện định kể).
- GV mời 2 HS (nhìn SGK) : 1 em kể phần mở đầu câu chuyện *Rùa và thỏ* theo cách mở bài trực tiếp – cách a) ; em kia kể theo cách mở bài gián tiếp (cách b hoặc c, d).

Bài tập 2

- Một HS đọc nội dung BT2.
- Cả lớp đọc thầm phần mở bài của truyện *Hai bàn tay*, trả lời câu hỏi.
- Lời giải : Truyện mở bài theo cách trực tiếp – kể ngay vào sự việc mở đầu câu chuyện.

Bài tập 3

- GV nêu yêu cầu của bài ; nhắc HS có thể mở đầu câu chuyện theo cách mở bài gián tiếp bằng lời của người kể chuyện hoặc lời của bác Lê.
- HS làm bài cá nhân hoặc trao đổi theo cặp – viết lời mở bài gián tiếp.
- HS tiếp nối nhau đọc đoạn mở bài của mình. Cả lớp và GV nhận xét. GV chấm điểm cho đoạn viết tốt. VD :

+ Mở bài gián tiếp bằng lời người kể chuyện

Bác Hồ là lãnh tụ của nhân dân Việt Nam và là danh nhân của thế giới. Sự nghiệp của Bác thật là vĩ đại. Nhưng sự nghiệp vĩ đại ấy lại bắt đầu từ một suy nghĩ rất giản dị, một quyết định rất táo bạo từ thời thanh niên của Bác. Câu chuyện thế này :

+ Mở bài gián tiếp bằng lời của bác Lê

Từ hai bàn tay, một người yêu nước và dũng cảm có thể làm nên tất cả. Điều đó tôi rất thấm thía mỗi khi nhớ lại cuộc nói chuyện giữa tôi và Bác Hồ ngày chúng tôi ở Sài Gòn năm ấy. Câu chuyện thế này :

- 5. Củng cố, dặn dò :** GV nhận xét tiết học. Dặn HS về nhà hoàn chỉnh lời mở bài gián tiếp cho truyện *Hai bàn tay* (BT3), viết lại vào vở.